

Rapaics Raymund

(Nagyenyed, 1885. február 15.-Budapest, 1954. március 19.)

Egyetemi tanulmányait a budapesti és a boroszlói egyetemen végezte. Több mezőgazdasági akadémián oktatott tanársegédként, majd 1911 a debreceni Gazdasági Akadémia növénytan tanszékének tanárává nevezték ki. Munkássága igen szerteágazó volt, amelyekből kiemelkedő fontosságú volt a növényföldrajz területén végzett tevékenysége. A 20. század első évtizedeiben botanikusok körében vitatott volt a Nagyalföldet borító ősi növénytakaró eredete, amelynek eldöntéséhez Rapaics is csatlakozott. Mivel az Alföld jellegzetes növénytakarásai eredetének alakulásában döntés nem következett be, ezért kutatásainak eredménye is az erre a kérdésre adandó lehetséges feleletek egyike volt.

Rapaics széles körben foglalkozott a növénytakarás tan alapjaival, egyik megalapítója volt hazánkban e tudományterületnek, amelyre vonatkozó vizsgálati eredményei magyar és német nyelven váltak ismertté.

Rapaics Raymund már az I. világháborút követően is foglalkozott az agrár-felsőoktatás helyzetével és a tudományegyetemmel kialakítható kapcsolattal. Ennek keretében többször kifejtette az a véleményét. 1920-ban nyugdíjazták. Ezután magántisztviselő lett, majd 1926 – 29-ben a Földtani Intézetben alkalmazták. 1929-től 1945-ig a Természettudományi Társ. könyvtárosa. 1945 után annak egyik vezetője volt. Tudományos munkássága egyaránt kiterjedt a növényföldrajzra, rendszertanra és a takarás tanra (cönológiára), amelynek első m. népszerűsítője volt. Jelentős ismeretterjesztő tudományos munkásságot fejtett ki, igen nagyszámú cikket és több könyvet írt a növénytan és a biológia területéről. Haláláig behatóan foglalkozott a kultúrnövények és a m. biológia történetével. Legnagyobb értékű a Magyar Alföld ősi növényvilágáról írt szemléletes műve, amely megcáfolja a korábbi pusztá-elméletet, de túlságos jelentőséget tulajdonít a kulturális tényezőknek. Debreceni tevékenysége megalapozta egész életének munkásságát, amelynek alapján a Magyar Tudományok Akadémia 1948-ban tagjává választotta.

Jelentősebb művei:

A sisakvirág-nemzetség rendszere (Botan. Közl. 1907. 6. sz.); Magyarország növényföldrajza (Bp., 1910); Az Alföld növényföldrajzi jelleme (Selmecbánya, 1918); A növények társadalma (Bp., 1925); A magyarság virágai (Bp., 1932); A magyar gyümölcs (Bp., 1940); Magyar kertek (Bp., 1940); A magyar biológia története (Bp., 1953).